

Toelichting bij het toetsoordeel “Gastles Nabestaanden Verkeersslachtoffer”

Toetsing: mei 2020

Beoordeling

1. Keuze van te beïnvloeden gedrag	★★★★★
2. Keuze van de doelgroep	★★★★★
3. Het formuleren van leerdoelen	★★★★
4. Didactische uitgangspunten	★★★★★
5. Inhoud en vormgeving	★★★★
6. Toetsing en evaluatie in programma	★★★
7. Handleiding en draaiboek	★★★★★
8. Implementatie van het programma	★★★★★
9. Procesevaluatie / gebruikerservaringen	★★★★★
10. Effectmeting	★

N.B. Er zijn maximaal vijf sterren per onderdeel te behalen.

Toelichting

Het programma Gastles ‘Nabestaanden van een verkeersslachtoffer’ van RPCZ en ROVZ behaalt een maximale score op zes van de tien stappen. Het programma bestaat uit 2 lesuren. In het eerste lesuur is aandacht voor een verhaal van een nabestaande. In het tweede lesuur gaan leerlingen interactief aan de slag met zelfreflectie op het eigen verkeersgedrag.

De keuze van het te beïnvloeden gedrag (stap 1) is bewustwording van risicogedrag zoals bezig zijn met andere zaken, door rood rijden of te hard rijden. Dit is gerelateerd aan verkeersveiligheid. Factoren die het risicogedrag bepalen zijn benoemd. De keuze van de doelgroep (stap 2) sluit aan bij het probleemgedrag, namelijk jongeren van 12 - 16 jaar. De didactische uitgangspunten (stap 4) van zowel de confronterende aanpak in het eerste lesuur en de interactieve les in het tweede lesuur zijn beschreven en onderbouwd en de leerlingen worden actief bij het programma betrokken. Voor de uitvoering van het programma is een draaiboek en een handleiding beschikbaar (stap 7). Er is voldoende informatie beschikbaar over de implementatie van het programma (stap 8). Een gesprek met de docenten vindt vooraf plaats om maatwerk te kunnen leveren. Procesevaluatie (stap 9) vindt plaats middels een evaluatieformulier voor de leerkrachten. Ervaringen van deze gebruikers worden benut om het programma te verbeteren.

Op twee van de 10 stappen behaalt het programma 4 sterren (stap 3 en 5). Leerdoelen (stap 3) sluiten aan op de factoren die gedragsverandering bevorderen. Voor de factor 'omgaan met groepsdruk' is echter geen leerdoel geformuleerd. De leerdoelen zijn wel meetbaar beschreven. De informatie over het programma (Inhoud en vormgeving, stap 5) is goed gedocumenteerd. De leerinhoud van met name het tweede lesuur van het programma sluit aan bij het niveau en de belevingswereld van de doelgroep. Het verhaal dat door een nabestaande in het eerste lesuur wordt verteld is niet geschikt voor kwetsbare leerlingen en zal niet bij alle leerlingen aansluiten bij de belevingswereld.

Toetsing en evaluatie binnen het programma (stap 6) is met 3 sterren beoordeeld. Aan het einde van de les worden enkele vragen gesteld om op te halen wat de les heeft gebracht. Het is onduidelijk in hoeverre deze vragen gerelateerd zijn aan de leerdoelen. Stap 10 (effectmeting) is nog niet uitgevoerd. Daarom krijgt stap 10 voor nu de minimale score.

Tips ter verbetering

1. Formuleer vragen om aan tijdens de les en/of aan het einde van de les te kunnen toetsen of leerdoelen voor leerlingen worden behaald.
2. Voer een effectmeting uit met een onafhankelijke partij om na te gaan of de doelen van het programma worden gehaald. De confronterende aanpak kent voor- en tegenstanders in de literatuur, daarom is het van belang na te gaan in hoeverre keuzes in het programma (bijvoorbeeld de ernst van het verhaal dat wordt verteld aan de doelgroep) de gewenste effecten hebben.